ANGELUKO IKASLEAK
1997-98ko IKASURTEA.
OSOGUNEKO ERAKASKERA.

HAMABIGARREN ERAKASPENA ⊘

(I) ELHEKETA : ASTE HUNTAKO SOLAS GAIA.

1. Etxetiargoa arauka gehiagotzen dutea jabeek?
2. Nola da bizia Baionan? kario? merke? Zertako?
3. Idazlariak zerbeit erraiten dauku Miarritzeg? Zer?

(II) BIZIA BAIONAN 4

IRIART URRUTY

Badakit estai[32] bat, bi zathitan aloitua[33]: zathi ederrena, handiena emendatu diote han dagon andere adin handiko bati sei ehunetarik berrehun gehiagoz; ttipiena, hitsena, gibel batetarat dagona, bi haurrekilako senhar-emazte lanetik bizi diren batzuri, *berrehunez*... bertzeari bezala.

Arauka[34] galdatzen ere ez dakite. Ahora jina erran, eta kontent ez dena doala fuera kanpo.

Handienetarik bat, ezin sinetsizkoa da: parada gaitzeko tokian ur[35] batzuek *hemezortzi ehun libera* pagatzen zutena. Zapetaria eder batek hartu du... zuen ustez zonbatetan?

—Nork daki? Bizpahiru miletan othe?

—Ba, zera! *Bortz mila eta bortz ehunetan.*

Hartu duena erhoa ez balin bada, zer irabazi ez dio eman behar zapetak? Parea 50, 70 liberaz goitikoak omen dire. Araberan gostaiak[36] ere ba ordean. Aloimendu horren araberako patanta[37] sehi-muthilak eta oro pagatuz, zer soma[38] izigarria ez da heldu urthearen buru batetik bertzera?

Miarritzen egin zuten holatsuko jauzi bat, goiti, duela zonbeit urthe aloimenduek; ba eta urthe laburrik barne, beheiti ere bertze bat, ez ttipiagoa.

Ikusiko. Behin gorapenean gira; estakurua dute nausiek: bizia kario dela. Egoiliarrentzat[39] ez othe? —Zergak emendatu diozkatela —Nori ez?

Batek egun hoitan erraiten zaundana nihauri, bizitegi batez solasean ginelarik: «Zer nahuzu? Zubien zabaltzeko edeki[40] dazkidate 67 libera. —Ba eta eni 40 sos. —Ikusten duzu; ez da zuzen; ez da bardin. —Egia zuk, jauna; hamar bat egoiliar baititutzu, khen-ozute bakotxari ehuneko bat —edo zertako ez berrehun gehiago? Bakotxetik urthean berrehun libera jalgiz[41], hatzemanen duzu *behin aldi bat* emaitea behartu zautzun 67 liberakoa». —Hori erranik, hantxe utzi dut ene gizona irriz. Puska on bat da gaizoa. Pentsa zer juduak ahal diren bertze batzu!

nahuzu = nahi duzu

34. UKAN. Conj. à dble cplt Indic. Présent.

Neri = à moi. Objet pluriel. Compl. Indir. singulier

Zuk dauzkidazu = Vous me les avez
Harek dauzkit = Il me les a
Zuek dauzkidazue = Vous me les avez
Heiek dauzkidate = Ils me les ont
Emaiten dauzkidazu = vous me les donnez

(III) ADITZ IKASKUNTZA

31. Badakit — 32. Doala
33. Diozkatela — 34. Dazkidate
35. Zaundana — 36. Zautzun

31 JAKIN. Indicatif.

Présent		Imparfait	
Nik dakit	: je le sais	dazkit	: je les sais
Hik dakik/n	:	dazkik/n	:
Zuk dakizu	:	dazkizu	:
Harek daki	:	dazki	:
Guk dakigu	:	dazkigu	:
Zuek dakizue	:	dazkizue	:
Heiek dakite	: etc.	dazkite	:

32. JOAN. Subjonctif. Présent

Imparfait inusité

Ni noan = que j'aille
Hi hoan = que tu ailles
Zu zoazin = que vous alliez
Hura doan = qu'il aille
Gu goazin = que nous allions
Zuek zoazten = que vous alliez
Hek doatzin = qu'ils aillent

33. UKAN. Conj. à dble complément Indic. Présent

O. S. C. I. Sing		Objet plur. C. Indir. sing	
Nik diot	: Je le lui ai	N. dizkiot : diozkat	: je les lui ai
Zuk diozu	: Vous le lui avez	Z. dizkiozu : diozkazu	: vs les lui avez
Harek dio	: Il le lui a	H. dizkio : diozka	:
Guk diogu	: Ns le lui avons	G. dizkiogu : diozkagu	:
Zuek diozue	: Vs le lui avez	Z. dizkiozue : diozkazue	:
Heiek diote	: Ils le lui ont	H. dizkiote : diozkate	: etc

Hari = à lui — Hari = à lui